

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ
 ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
 ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΓΕΚΑ, Δ/ΝΣΗ ΠΕΤΡΕΛΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ,
 ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
 ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210 6969312
 E-MAIL: ZACHAROPOULOSA@ΕΚΑ.ΥΠΕΚΑ.GR

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

«Κύρωση της Σύμβασης Μίσθωσης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και των εταιριών Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., EDISON INTERNATIONAL S.p.A και Petroceltic Resources plc για την παραχώρηση του δικαιώματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στη θαλάσσια περιοχή ΠΑΤΡΑΪΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ (Δυτικά)»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με το παρόν σχέδιο νόμου κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η Σύμβαση Μίσθωσης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και των εταιριών Ελληνικά Πετρέλαια Α.Ε., EDISON INTERNATIONAL S.p.A και Petroceltic Resources plc που υπεγράφη στην Αθήνα την 14η Μαΐου 2014 που αφορά στην έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων στην θαλάσσια περιοχή ΠΑΤΡΑΪΚΟΣ ΚΟΛΠΟΣ (ΔΥΤΙΚΑ).

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

- 1.
- 2.
- 3.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η υπογραφή αυτής της Σύμβασης Μίσθωσης αποτελεί ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη για την Ελλάδα, καθώς επανεκκινεί τη διαδικασία έρευνας υδρογονανθράκων στην ελληνική επικράτεια, δημιουργώντας προϋποθέσεις για ουσιαστική συμμετοχή του εν λόγω κλάδου στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Η εξέλιξη αυτή επιβεβαιώνει ότι μπορεί να διαμορφωθεί ένα νέο παραγωγικό μοντέλο στην αξιοποίηση του ορυκτού μας πλούτου, με σεβασμό στο περιβάλλον, που αναμένεται να προσφέρει ισχυρά οικονομικά αντισταθμιστικά οφέλη για τις τοπικές κοινωνίες και σημαντικά δημόσια έσοδα για τον κρατικό προϋπολογισμό.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

Με την Σύμβαση Μίσθωσης επιδιώκεται η διεξαγωγή των απαραίτητων εργασιών πετρελαίου σύμφωνα με τον Ν. 2289/1995 (ΦΕΚ Α' 27/08.02.1995) με σκοπό την ανακάλυψη και παραγωγή υδρογονανθράκων στην εν λόγω θαλάσσια περιοχή «Πατραϊκός Κόλπος (Δυτικά)».

Η υλοποίηση της Σύμβασης Μίσθωσης θα επιφέρει άμεσα και έμμεσα οφέλη στην ελληνική οικονομία – και ειδικά στην τοπική οικονομία στις περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Ιονίων Νήσων, που συνίστανται στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας και γενικά στη δημιουργία ενός νέου τομέα εθνικής οικονομίας που θα δημιουργήσει την ανάγκη προμήθειας προϊόντων και υπηρεσιών και εν τέλει αυξημένης κατανάλωσης λόγω της πρόσθετης αγοραστικής δύναμης των προσώπων που θα απασχοληθούν στην κατασκευή και λειτουργία του έργου.

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Η εξορυκτική δραστηριότητα θα συμβάλει στην προσφορά άμεσης εργασίας από το επενδυτικό σχήμα που αποτελεί τον Μισθωτή, την παροχή υπηρεσιών από υπεργολάβους, την παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης, μεταφορών και προμηθειών, την διατήρηση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων λιανεμπορίου, την ανάπτυξη ακαδημαϊκής εκπαίδευσης, έρευνας και εφαρμογών σε μια πολύ δύσκολη οικονομική συγκυρία.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Η έρευνα Υ/Θ στην Ελλάδα χρονολογείται από στις αρχές του 20ου αιώνα, με τις πρώτες γεωτρητικές εργασίες να εκτελούνται από εταιρείες όπως η London Oil Development, HELLIS, PAN-ISRAEL, DEILMAN-ILIO στις περιοχές Έλος Κερί Ζακύνθου, ΒΔ. Πελοπόννησο και Έβρο.

Το 1960 ξεκινά μια συστηματικότερη προσπάθεια από το τότε Υπουργείο Βιομηχανίας με τη συνδρομή του ΙΓΜΕ και σύμβουλο το Γαλλικό Ινστιτούτο πετρελαίων (IFP). Πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες γεωλογικές κυρίως έρευνες στη χερσαία Ελλάδα και εκτελέστηκαν 17 γεωτρήσεις μικρού βάθους. Την ίδια περίοδο, μεγάλες εταιρείες πετρελαίων έλαβαν παραχωρήσεις, όπως η BP (Αιτωλοακαρνανία), ESSO (ΒΔ Πελοπόννησο, Ζάκυνθο, Παξοί), HUNT (Θεσσαλονίκη), TEXACO (Θερμαϊκός), CHEVRON (Λήμνος), ANSCHUTZ (Θεσσαλονίκη-Επανομή) και OCEANIC-COLORADO (Θρακικό πέλαγος), οι οποίες πραγματοποίησαν περισσότερες από 40 γεωτρήσεις σε ξηρά και θάλασσα. Οι περισσότερες από τις γεωτρήσεις αυτές διέτρησαν γεωλογικούς στόχους με ενθαρρυντικές ενδείξεις υδρογονανθράκων και συνέβαλαν στον εμπλουτισμό της γεωλογικής γνώσης και στην ενίσχυση της πεποίθησης για τις θετικές δυνατότητες της Χώρας. Αποτέλεσμα βεβαίως των ερευνών αυτών ήταν η ανακάλυψη των πρώτων εκμεταλλεύσιμων κοιτασμάτων στη θαλάσσια περιοχή της Θάσου – κοιτάσμα πετρελαίου Πρίνος και κοιτάσμα φυσικού αερίου Ν. Καβάλας- από την OCEANIC (1971-1974).

Το 1975 ιδρύεται η ΔΕΠ Α.Ε και ψηφίζεται από την Ελληνική Βουλή ο πρώτος Νόμος για τις έρευνες υδρογονανθράκων (ν. 468/76). Το 1985 ιδρύεται η ΔΕΠ ΕΚΥ θυγατρική της ΔΕΠ Α.Ε, ενώ το 1995 ψηφίζεται ο ν. 2289/95 που αναμόρφωσε το αδειοδοτικό καθεστώς σύμφωνα με τη σχετική κοινοτική οδηγία. Στις ΔΕΠ & ΔΕΠ-ΕΚΥ παραχωρήθηκαν από το Ελληνικό Δημόσιο 24 ερευνητικές άδειες σε περιοχές στην ξηρά και τη θάλασσα χωρίς διαγωνισμό. Εκτελέστηκαν 73.000 χιλιόμετρα σεισμικών 2D και 2.500 τ. χιλ. σεισμικών 3D, καθώς και 73 ερευνητικές γεωτρήσεις βασισμένες στις σεισμικές έρευνες.

Αποτέλεσμα της ως άνω ερευνητικής δραστηριότητας ήταν η ανακάλυψη του κοιτάσματος πετρελαίου στη θαλάσσια περιοχή του Κατάκολου και του κοιτάσματος φυσικού αερίου στην Επανομή Θεσσαλονίκης, καθώς και ενδιαφέρουσες συγκεντρώσεις βιογενούς αερίου. Η γνώση του γεωλογικού χώρου ενισχύθηκε σημαντικά, η αξιολόγηση των περιοχών ενδιαφέροντος συστηματοποιήθηκε και η συλλογή και δημιουργία εκτεταμένου αρχείου δεδομένων αποτελεί μια σοβαρή βάση για ένα νέο εγχείρημα.

Το 1996, πραγματοποιήθηκε ο πρώτος διεθνής γύρος παραχωρήσεων 6 περιοχών, όλες κείμενες στη Δυτική Ελλάδα.

Παραχωρήθηκαν τελικά 4 περιοχές στη Δυτική Ελλάδα: ΒΔ Πελοπόννησος & Αιτωλοακαρνανία στην εταιρεία Triton και Ιωάννινα & Δ. Πατραϊκός κόλπος στη εταιρεία Enterprise Oil. Επενδύθηκαν 85 εκατ. € σε σεισμικές έρευνες και γεωτρήσεις. Οι έρευνες δεν απέδωσαν, αλλά και οι γεωτρήσεις δεν έφθασαν το βάθος που προέβλεπαν οι αρχικές συμφωνίες. Δεν διερευνήθηκαν δύο σημαντικοί στόχοι: Στα Ιωάννινα με την εγκατάλειψη της βαθιάς γεώτρησης (4.000 μ.) λόγω σοβαρών τεχνικών προβλημάτων από την εταιρεία Enterprise Oil και στο Δ. Πατραϊκό κόλπο όπου δεν εκτελέστηκε η προγραμματισμένη γεώτρηση λόγω αποχώρησης της εταιρείας Triton (εξέπεσε εγγυητική επιστολή \$8 εκατ.). Οι εταιρίες αποχώρησαν το 2000-2001.

Στην προκειμένη περίπτωση, η διαδικασία που προηγήθηκε της υπογραφής της προς κύρωση σύμβασης ήταν αυτή που προβλέπεται από το άρθρο 2 παρ. 17 του Ν. 2289/1995 και ειδικότερα της ανοιχτής πρόσκλησης (open door).

Η εν λόγω διαδικασία της ανοιχτής πρόσκλησης (open door) για εκδήλωση ενδιαφέροντος επιλέγεται όταν η περιοχή για την οποία ζητείται η παραχώρηση είναι διαθέσιμη σε μόνιμη βάση ή έχει αποτελέσει αντικείμενο προηγούμενης διαδικασίας η οποία δεν κατέληξε στην υπογραφή σύμβασης μίσθωσης ή διανομής παραγωγής ή έχει εγκαταλειφθεί από ανάδοχο, στην περίπτωση που αυτός έχει υπαναχωρήσει από τη σύμβαση ή καταγγείλει αυτή.

Στην προκειμένη περίπτωση επιλέχθηκε η διαδικασία της ανοιχτής πρόσκλησης, δεδομένου ότι η Χώρα διαθέτει σοβαρό αριθμό περιοχών οι οποίες πληρούν τα ως άνω κριτήρια και ταυτόχρονα είναι βέβαιο ότι η εφαρμογή της διαδικασίας αυτής θα επιταχύνει τις εξελίξεις και θα επανεκκινήσει τις σχετικές έρευνες πολύ σύντομα.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

Με τη διαδικασία που προηγήθηκε της υπογραφής της υπό κύρωση σύμβασης, εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το πετυχημένο διεθνώς σύστημα «ανοικτής πρόσκλησης» (open door). Η διαδικασία Open Door προβλέφθηκε με το Νόμο 4001/2011 σε εφαρμογή της Οδηγίας 22/94 ΕΚ και με αυτήν επιδιώκεται η παραχώρηση περιοχών για έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων χωρίς να χρειάζεται να λάβει χώρα η διαδικασία προκήρυξης «Γύρου Παραχωρήσεων».

Πρόκειται για διεθνή πρακτική ακολουθούμενη και σε άλλες χώρες που έχουν αναπτύξει σε μεγάλο βαθμό τον κλάδο της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων, όπως η Δανία, Νορβηγία κ.λ.π.

Με την υπό κύρωση Σύμβαση Μίσθωσης, παραχωρείται στον Μισθωτή το αποκλειστικό δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων και η δαπάνη όλων των σχετικών εργασιών, αναλαμβάνεται έξ ολοκλήρου από το Μισθωτή, μέσω της διάθεσης από αυτόν όλων των απαιτούμενων για το σκοπό αυτό τεχνικών μέσων, υλικών, προσωπικού κεφαλαίων ενώ στην περίπτωση μη ανεύρεσης εμπορικά εκμεταλλεύσιμου κοιτάσματος, ο μισθωτής φέρει τον αποκλειστικό οικονομικό κίνδυνο στην περίπτωση δε ανεύρεσης εκμεταλλεύσιμου κοιτάσματος, ο μισθωτής αποκτά την κυριότητα επί των εξορυσσομένων υδρογονανθράκων, με την υποχρέωση καταβολής μισθώματος στο Ελληνικό Δημόσιο.

Ο τύπος της σύμβασης μίσθωσης που επιλέχθηκε στην προκειμένη περίπτωση έναντι του έτερου συμβατικού τύπου, που προβλέπεται στον ν. 2289/1995, της σύμβασης διανομής παραγωγής, επιλέγεται και από τις περισσότερες χώρες της δυτικής Ευρώπης (Ιταλία, Ολλανδία, Δανία), στις οποίες δεν υπάρχει κρατική πετρελαϊκή εταιρεία με δικαίωμα επιχειρηματικής συμμετοχής στην πετρελαϊκή δραστηριότητα, η οποία, στην περίπτωση της σύμβασης διανομής παραγωγής, επωμίζεται όλη τη δραστηριότητα, αποδίδει τους φόρους (τους δικούς της και του αναδόχου) προς το Δημόσιο και μοιράζει τα κέρδη στον Ανάδοχο.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

Δεν απαιτείται η έκδοση διαταγμάτων ή κανονιστικών πράξεων για την εφαρμογή της σύμβασης.

Απαιτείται η έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής πριν από την έναρξη των Εργασιών Πετρελαίου, όπως ορίζονται στη Σύμβαση Μίσθωσης.

Επίσης με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής αναμένεται να καθορισθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 6, παρ. 10, του Ν. 2289/1995 (περί Υδρογονανθράκων) κατά τον αριθμό και τα χρονικά διαστήματα το ημεδαπό τεχνικό και επιστημονικό προσωπικό που υποχρεούται να εκπαιδεύει ο Μισθωτής κατ' έτος στις εγκαταστάσεις του, δαπανώντας τα ποσά που έχει αναλάβει κατά περίπτωση όπως αυτά ορίζονται στο Άρθρο 15.3 της Σύμβασης.

Απαιτείται η έκδοση απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής πριν από την έναρξη των Εργασιών Πετρελαίου, όπως ορίζονται στη Σύμβαση Μίσθωσης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

- Επιχειρήσεις στον κλάδο έρευνας και παραγωγής υδρογονανθράκων,
- Επιχειρήσεις, ινστιτούτα και εκπαιδευτικά ιδρύματα γεωλογίας και γεωφυσικής,
- Επιχειρήσεις στον κλάδο μεταφορών και προμηθειών,
- Εργολάβοι, κατασκευαστικές εταιρείες

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Δεν έχει αναπτυχθεί αγορά έρευνας, αναζήτησης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων. Η προσδοκώμενη ανάπτυξη τέτοιας αγοράς συνδέεται με την επιτυχή έκβαση των εργασιών που ανατίθενται με την κυρούμενη σύμβαση. Υπό την έννοια αυτή η εκτέλεση της κυρούμενης σύμβασης παρέχει τη δυνατότητα ανάπτυξης ελληνικής τεχνογνωσίας, εκπαίδευσης και επιχειρησιακής εμπειρίας (operatorship) στους τομείς της έρευνας, αναζήτησης και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

Δεν έχει εφαρμογή.

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

Δεν έχει εφαρμογή.

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

Βλ. υπό 1.3.

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

Δεν προκαλείται τέτοιο βάρος.

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
Βλ. υπό 1.3.

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση.

Σύμφωνα με τη Σύμβαση Μίσθωσης, ο Μισθωτής υποχρεούται να καταβάλλει μίσθωμα στο Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο κατ' επιλογή του τελευταίου δύναται να καταβάλλεται είτε σε χρήμα είτε σε είδος (εκ της παραγωγής). Το ύψος του μισθώματος υπολογίζεται σύμφωνα με τον Όρο 13 της Σύμβασης ως κλιμακούμενο ποσοστό βάσει συντελεστή (Συντελεστής R), που ορίζεται από το λόγο των σωρευτικών ακαθάριστων εσόδων προς τις σωρευτικές εκροές του Μισθωτή ως εξής:·, εάν ο Συντελεστής R είναι:

- (1) $R \leq 0,5$, το ποσοστό μισθώματος θα είναι 2%,
- (2) $0,5 < R \leq 1,0$, το ποσοστό μισθώματος θα είναι 5%,
- (3) $1,0 < R \leq 1,5$, το ποσοστό μισθώματος θα είναι 10%,
- (4) $1,5 < R \leq 2,0$, το ποσοστό μισθώματος θα είναι 15%,
- (5) $2,0 < R$ το ποσοστό μισθώματος θα είναι 20%.

Οι όροι της Σύμβασης προβλέπουν επίσης ότι ο Μισθωτής θα καταβάλλει στο Ελληνικό Δημόσιο πρόσθετα συμβατικά ανταλλάγματα (πλέον του ετήσιου μισθώματος). Αυτά συνίστανται σε στρεμματικές αποζημιώσεις που κλιμακώνονται κατά την μετάβαση από μια φάση στην επόμενη, σε μια εφάπαξ καταβολή κατά την υπογραφή (signature bonus) και σε άλλες εφάπαξ καταβολές που καθίστανται πληρωτέες και κλιμακώνονται σε συνάρτηση με την επίτευξη διαφόρων επιπέδων ημερήσιας παραγωγής. Ειδικότερα, ως πρόσθετα ανταλλάγματα, τα Ελληνικό Δημόσιο θα λάβει τα ακόλουθα ποσά:

(6) Στρεμματικές αποζημιώσεις (surface fees):

- (i) δέκα (10) ευρώ ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο της Συμβατικής Περιοχής ετησίως κατά τη διάρκεια του Σταδίου Ερευνών (Πρώτη Φάση),
- (ii) δεκαπέντε (15) ευρώ ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο της Συμβατικής Περιοχής ετησίως κατά τη διάρκεια του Σταδίου Ερευνών (Δεύτερη Φάση),
- (iii) είκοσι (20) ευρώ ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο της Συμβατικής Περιοχής ετησίως κατά τη διάρκεια του Σταδίου Ερευνών (Τρίτη Φάση) και για κάθε παράταση αυτού, και
- (iv) επιπλέον των ως άνω υπό (1) ως και (3) αποζημιώσεων, διακόσια (200) ευρώ ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο της Περιοχής

Εκμετάλλευσης ετησίως στη διάρκεια όλων των Φάσεων του Σταδίου Εκμετάλλευσης.

- (7) **Εφάπαξ καταβολή κατά την υπογραφή (signature bonus):** ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες ευρώ (€1.100.000), πληρωτέο εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία που η Σύμβαση Μίσθωσης θα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυβερνήσεως μετά την κύρωσή της από το Ελληνικό Κοινοβούλιο.
- (8) **Καταβολές που σχετίζονται με την επίτευξη καθορισμένων επιπέδων ημερήσιας παραγωγής:**
- (i) ένα εκατομμύριο ευρώ (€1.000.000) αφότου η συνολική μέση ημερήσια παραγωγή από τη Συμβατική Περιοχή ανέλθει για πρώτη φορά πέντε χιλιάδες (5.000) βαρέλια πετρελαίου ανά ημερολογιακή ημέρα ή ισοδύναμα βαρέλια πετρελαίου για περίοδο εξήντα (60) συνεχών ημερολογιακών ημερών,
 - (ii) δύο εκατομμύρια ευρώ (€2.000.000) αφότου η συνολική μέση ημερήσια παραγωγή από τη Συμβατική Περιοχή ανέλθει για πρώτη φορά δέκα χιλιάδες (10.000) βαρέλια πετρελαίου ανά ημερολογιακή ημέρα ή ισοδύναμα βαρέλια πετρελαίου για περίοδο εξήντα (60) συνεχών ημερολογιακών ημερών, και
 - (iii) τέσσερα εκατομμύρια ευρώ (€4.000.000) αφότου η συνολική μέση ημερήσια παραγωγή από τη Συμβατική Περιοχή ανέλθει για πρώτη φορά εικοσιπέντε χιλιάδες (25.000) βαρέλια πετρελαίου ανά ημερολογιακή ημέρα ή ισοδύναμα βαρέλια πετρελαίου για περίοδο εξήντα (60) συνεχών ημερολογιακών ημερών.
- (9) **Ειδικός φόρος εισοδήματος είκοσι τοις εκατό (20%) και περιφερειακός φόρος πέντε τοις εκατό (5%)** επί του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος των μισθωτών.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

Εφόσον εντοπιστούν κοιτάσματα προς εκμετάλλευση, η επένδυση θα ανήκει στον επενδυτή, ο οποίος θα αναλάβει και το αντίστοιχο κόστος. Τα έσοδα για το ελληνικό δημόσιο, τα οποία αναλύονται ανωτέρω, αναμένονται να αρχίσουν να εισπράττονται παράλληλα με την έναρξη της παραγωγής, θα προκύπτουν από το μίσθωμα και τη φορολόγηση της επένδυσης, και εκτιμάται ότι θα ανέρχονται σχεδόν στο 50% του συνολικού οικονομικού οφέλους της επένδυσης (το άλλο μισό θα εισπράττεται από τον επενδυτή).

Οι ανωτέρω αναλυόμενες στρεμματικές αποζημιώσεις, θα εισπράττονται ήδη από το στάδιο των ερευνών.

Επιπλέον, με την κυρούμενη σύμβαση, καθιερώνεται τίμημα υπογραφής κατάβλητο άμεσα μετά την ολοκλήρωση της κυρωτικής διαδικασίας καθώς και τίμημα μετά την έναρξη της πρώτης παραγωγής ενός κοιτάσματος.

Τέλος, προβλέπεται τέλος επιμόρφωσης του σχετικού με τον κλάδο ανθρώπινου δυναμικού που προέρχεται από την τοπική κοινωνία, με στόχο την βελτίωση των επαγγελματικών δεξιοτήτων του τοπικά απασχολούμενου προσωπικού.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά
Ίδετε υπό 1.3 και 3.9.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

Στο Ερευνητικό Έργο –Μελέτη του ΙΕΝΕ με τίτλο Ενέργεια και Απασχόληση που διεξήχθη τον Δεκέμβριο του 2013 αναφέρονται οι εκτιμήσεις για τις προοπτικές απασχόλησης στον τομέα της έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων. Με βάση τα στοιχεία αυτά αναμένεται αύξηση 5% έως το 2016 και επιπλέον 10% μετά το 2021 στην απασχόληση στον κλάδο.

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση
Ίδετε υπό 1.3 και 3.9.

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη
Δεν έχει εφαρμογή.

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες
Δεν έχει εφαρμογή.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων
Στην κυρούμενη σύμβαση περιέχονται αυστηρά μέτρα περιβαλλοντικής προστασίας και μείωσης των περιβαλλοντικών κινδύνων.

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

Υφίσταται Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) με διάρκεια ισχύος έως την 31.12.2033, η οποία εγκρίθηκε δυνάμει της ΚΥΑ 169896/08.08.2013. Η ΣΜΠΕ προβλέπει όρους, περιορισμούς και κατευθύνσεις με τις οποίες θα πρέπει να συμμορφώνεται το πρόγραμμα έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων.

Η στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων και η εγκριτική ΚΥΑ είναι διαθέσιμες στην ηλεκτρονική σελίδα του ΥΠΕΚΑ.

Μελέτη ή μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων θα εκπονηθούν στο πλαίσιο της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης σε μεταγενέστερο χρόνο κατά την εξέλιξη του προγράμματος.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης
Δεν έχει εφαρμογή.

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)
Δεν υπάρχουν.

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

Το ενδιαφέρον της Πολιτείας για την αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου αποτελεί αντικείμενο ρύθμισης των άρθρων 18 παρ. 1 και 106 παρ. 1 Συντ. Ειδικότερα, το άρθρο 18 παρ. 1 Συντ. προβλέπει ότι «ειδικοί νόμοι ρυθμίζουν τα σχετικά με την ιδιοκτησία και τη διάθεση των μεταλλείων, ορυχείων, σπηλαίων, αρχαιολογικών χώρων

και θησαυρών, ιαματικών, ρεόντων και υπόγειων υδάτων και γενικά του υπογείου πλούτου», ενώ σύμφωνα με το άρθρο 106 παρ. 1 Συντ. «για την εδραίωση της κοινωνικής ειρήνης και την προστασία του γενικού συμφέροντος το Κράτος προγραμματίζει και συντονίζει την οικονομική δραστηριότητα στη Χώρα, επιδιώκοντας να εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας. Λαμβάνει τα επιβαλλόμενα μέτρα για την αξιοποίηση των πηγών του εθνικού πλούτου, από την ατμόσφαιρα και τα υπόγεια ή υποθαλάσσια κοιτάσματα, για την πρόωθηση της περιφερειακής ανάπτυξης και την προαγωγή ιδίως της οικονομίας των ορεινών, νησιωτικών και παραμεθόριων περιοχών».

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

Το σχέδιο της Σύμβασης Μίσθωσης υποβλήθηκε σε έλεγχο νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο το οποίο δυνάμει της υπ' αριθ.147/2014 πράξης του Ε' Κλιμακίου έκρινε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της (βλ. Ε Κλιμ. 68/2013, 420 – 423/2013, 73, 135/2014).

Επίσης, η Σύμβαση Μίσθωσης υπόκειται σε κύρωση με τυπικό νόμο από το Ελληνικό Κοινοβούλιο προκειμένου να παράγουν αποτελέσματα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που ιδρύει κατά παρέκκλιση της ισχύουσας νομοθεσίας (όπως ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις, επίλυση διαφορών μέσω διαιτησίας) (βλ. ΣτΕ 4025/1988).

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Οδηγία 94/22/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 30 Μαΐου 1994 για τους όρους χορήγησης και χρήσης των αδειών αναζήτησης, εξερεύνησης και παραγωγής υδρογονανθράκων.

Οδηγία 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12 Ιουνίου 2013 για την ασφάλεια των υπεράκτιων εργασιών πετρελαίου και φυσικού αερίου.

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
Δεν υπάρχουν.

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

8.1.1. Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (η κυρούμενη σύμβαση προβλέπεται από τις διατάξεις του Ν. 2289/1995 περί υδρογονανθράκων).

8.1.2 Υπουργείο Οικονομικών (ρυθμίσεις της κυρούμενης σύμβασής έχουν φορολογικό χαρακτήρα και η σύμβαση επηρεάζει τον κρατικό προϋπολογισμό).

8.1.3 Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και Εμπορικής Ναυτιλίας (στην κυρούμενη σύμβαση περιέχονται προβλέψεις για γνωστοποιήσεις στα εν λόγω υπουργεία σε περίπτωση διενέργειας ερευνητικής γεώτρησης σε υπεράκτια περιοχή

8.1.4 Υπουργείο Εσωτερικών (επιπτώσεις σε Περιφέρειες και Δήμους της χώρας).

8.1.5 Υπουργικό Συμβούλιο (η κυρούμενη σύμβαση περιέχει διαδικασία προηγούμενης έγκρισης σε περίπτωση μεταβίβασης των δικαιωμάτων του Μισθωτή ή οιουδήποτε μέλους αυτού σε τρίτον μη συμβαλλόμενο.)

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης
Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής/Διεύθυνση Πετρελαϊκής Πολιτικής/ΓΓΕΚΑ/ΥΠΕΚΑ.

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση
Βλ. 8.1 & 8.2.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη
Δεν προβλέπεται η σύσταση νέου φορέα με την κυρούμενη σύμβαση.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Δεν έχει εφαρμογή.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Δεν έχει εφαρμογή.

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

Δεν έχει εφαρμογή.

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

Δεν έχει εφαρμογή.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν προβλέπει διενέργεια διαβούλευσης για τη συμφωνία και υπογραφή της Σύμβασης Μίσθωσης.

Ωστόσο, κοινωνικοί εταίροι, κεντρικές και περιφερειακές αρχές καθώς και το κοινό είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του έργου στο πλαίσιο της διαβούλευσης που έλαβε χώρα ενόψει της έγκρισης της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

Για την Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) ακολουθήθηκε η προβλεπόμενη από την κοινή υπουργική απόφαση (ΚΥΑ) με Α.Π. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/5.9.06 για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/42/ΕΚ (Β' 1225).

Αντίγραφο της ΣΜΠΕ διαβιβάστηκε προς:

- τα Περιφερειακά Συμβούλια Δυτικής Ελλάδας και Ιόνιων Νήσων,
- τη Διεύθυνση Χωροταξίας, τη Διεύθυνση Ελέγχου Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης και Θορύβου, την Ειδική Γραμματεία Υδάτων και το Τμήμα Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής,
- τους Γενικούς Γραμματείς Ναυτιλίας και Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,
- τη Διεύθυνση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη,
- τους Γενικούς Γραμματείς Πολιτισμού και Τουριστικής Ανάπτυξης του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού,
- τη Διεύθυνση Υδάτων Δυτικής Ελλάδας και Ιόνιων Νήσων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου,

- τη Διεύθυνση Πετρελαϊκής Πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Επίσης, η ΣΜΠΕ δημοσιοποιήθηκε προς το κοινό για τη διατύπωση απόψεων (απόψεις διατυπώθηκαν, μεταξύ άλλων, από τη WWF Ελλάς, την οργάνωση ΜΟm Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας, το Ινστιτούτο Κητολογικών Ερευνών Πέλαγος και Tethys Research Institute, από το Τμήμα Δυτικής Ελλάδας του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, το Τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Πατρών, το Τμήμα Υδατοκαλλιεργειών και Αλιευτικής Διαχείρισης του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Μεσολογίου, από το Περιφερειακό Τμήμα Νομού Αιτωλοακαρνανίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, από το Παραρτήματος Πελοποννήσου και Δυτικής Στερεάς Ελλάδας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδα).

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της
Δεν έχει εφαρμογή.

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

Κατά την υλοποίηση του έργου, στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, θα λάβει χώρα διαβούλευση, με κοινωνικούς εταίρους, κεντρικές, περιφερειακές αρχές και τους πολίτες.

Β: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Δεν εμπεριέχονται άλλες διατάξεις.

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.1. Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.